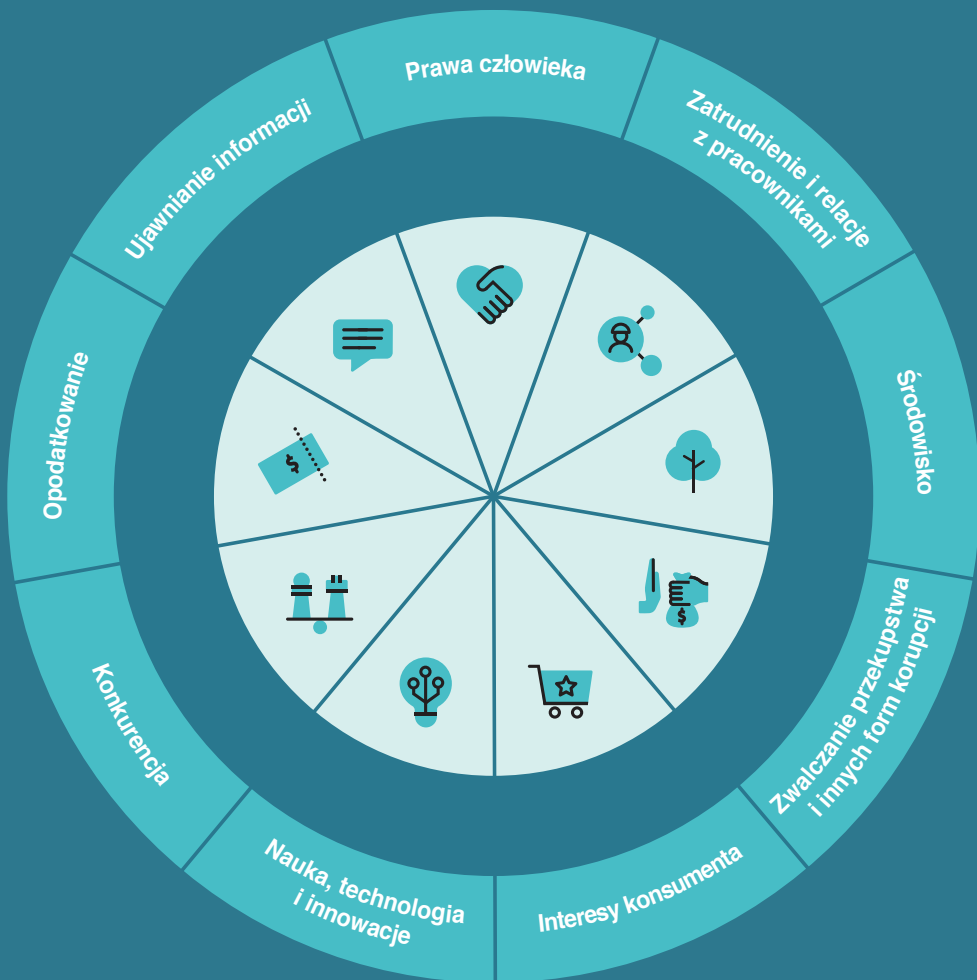

Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej

Wytyczne OECD dla przedsiębiorstw wielonarodowych dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej (Wytyczne OECD) to zalecenia kierowane przez rządy do przedsiębiorstw, dotyczące dostosowania ich działalności do zasad zrównoważonego rozwoju oraz przeprowadzania procesu należytej staranności w celu unikania negatywnego wpływu na ludzi, środowisko i społeczeństwo.

Jakie obszary obejmują Wytyczne OECD?

Wytyczne OECD obejmują pełen zakres wpływu, jaki przedsiębiorstwa mogą wywierać na ludzi, środowisko i społeczeństwo: prawa człowieka; zatrudnienie i relacje z pracownikami; środowisko; przekupstwo i inne formy korupcji; interesy konsumenta; naukę, technologię i innowacje; konkurencję; i opodatkowanie.

Czym jest należyta staranność w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej?

Przedsiębiorstwa powinny unikać powodowania lub przyczyniania się do powstawania negatywnych skutków ich działalności w odniesieniu do kwestii objętych Wytycznymi OECD. Powinny również poszukiwać sposobów zapobiegania lub łagodzenia negatywnych skutków wynikających z ich relacji biznesowych. Należyta staranność to proces, w ramach którego przedsiębiorstwa powinny w oparciu o analizę ryzyk identyfikować faktyczne i potencjalne negatywne skutki, ustalać ich priorytety, zapobiegać tym negatywnym skutkom, łagodzić je oraz informować w jaki sposób reagują na takie skutki. Należyta staranność uwzględnia zaangażowanie interesariuszy.

Czym są relacje biznesowe?

Relacje biznesowe obejmują relacje z podmiotami, które są bezpośrednio związane z działalnością przedsiębiorstwa lub jego produktami i usługami, w tym poprzez dostarczanie produktów lub usług wykorzystywanych przez przedsiębiorstwo lub otrzymywanie produktów lub usług od przedsiębiorstwa.

W jaki sposób Wytyczne OECD odnoszą się do regulacji prawnych?

Wytyczne OECD mają charakter dobrowolnych standardów odpowiedzialnego prowadzenia działalności biznesowej (responsible business conduct, RBC). Kwestie objęte Wytycznymi OECD mogą być przedmiotem prawa krajowego i zobowiązań międzynarodowych, mogą też wykraczać poza zakres obowiązków prawnych przedsiębiorstw. OECD zaleca, by rządy ustanowiły ramy prawne i regulacyjne umożliwiające RBC w obszarach objętych Wytycznymi OECD. Biorąc udział w rękocznim publicznym, przedsiębiorstwa powinny zapewniać, aby ich działalność lobbingowa była zgodna z ich obowiązkami i celami w kwestiach objętych Wytycznymi OECD.

Zakres tematyczny Wytycznych OECD

Ujawnianie informacji

Przedsiębiorstwa muszą sprostać rosnącym wymaganiom w zakresie ujawniania informacji dotyczących zrównoważonego rozwoju. Powinny one ujawniać informacje o wszystkich istotnych zagadnieniach, które mogą wpływać na ocenę wartości przedsiębiorstwa przez inwestora. Ważne jest również, aby przedsiębiorstwa przekazywały wiarygodne informacje na temat wdrażanych procesów należytej staranności oraz wpływu swojej działalności, produktów i usług na ludzi, środowisko i społeczeństwo.

Prawa człowieka

Przedsiębiorstwa powinny unikać powodowania lub przyczyniania się do negatywnych skutków w odniesieniu do praw człowieka oraz przeciwdziałać, jeśli takie wystąpią. Powinny one również zapobiegać negatywnym skutkom dla praw człowieka oraz je łagodzić, również w przypadkach, w których te negatywne skutki wynikają z relacji biznesowych, w które przedsiębiorstwa są bezpośrednio zaangażowane. Rozdział dotyczący praw człowieka w Wytycznych OECD jest w pełni zgodny z *Wytycznymi ONZ dotyczącymi biznesu i prawa człowieka*.

Zatrudnienie i relacje z pracownikami

Przedsiębiorstwa powinny unikać jakichkolwiek niezgodnych z prawem praktyk w zakresie zatrudnienia i relacji z pracownikami oraz respektować prawo pracowników do zakładania lub przystępowania do związków zawodowych i organizacji, w tym do celów rokowań zbiorowych oraz angażowania się w negocjacje. Przedsiębiorstwa powinny skutecznie działać na rzecz zniesienia pracy dzieci i eliminacji wszystkich form pracy przymusowej, kierować się zasadą równego traktowania oraz zapewniać bezpieczne i zdrowe środowisko pracy. Rozdział dotyczący zatrudnienia i relacji z pracownikami jest w pełni zgodny z Deklaracją Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą podstawowych zasad i praw w pracy.

Środowisko

Przedsiębiorstwa powinny wdrażać procesy należytej staranności w celu przeciwdziałania negatywnym skutkom swojej działalności, produktów i usług w odniesieniu do środowiska. Niekorzystne dla środowiska oddziaływanie przedsiębiorstw mogą dotyczyć zmiany klimatu, utraty różnorodności biologicznej, degradacji ekosystemów lądowych, morskich i słodkowodnych, wylesienia, zanieczyszczenia powietrza, wody i gleby oraz niewłaściwego zarządzania odpadami, w tym substancjami niebezpiecznymi. Przedsiębiorstwa powinny zapewniać, że ich emisje gazów cieplarnianych i wpływ na ilość biotopów obniżających poziom dwutlenku węgla są zgodne z ustalonymi na szczelbu międzynarodowym celami dotyczącymi temperatury na świecie. W ramach działań na rzecz klimatu i zarządzania kwestiami środowiskowymi powinny one dokonywać oceny skutków społecznych i podejmować odpowiednie działania.

Zwalczanie przekupstwa i innych form korupcji

Niekorzystne skutki dla kwestii objętych Wytycznymi OECD są często wynikiem korupcji. Przedsiębiorstwa powinny wdrażać środki służące zapobieganiu, wykrywaniu i zwalczaniu przekupstwa i innych form korupcji, w tym w ramach swoich relacji biznesowych.

Interesy konsumenta

Przedsiębiorstwa powinny działać zgodnie z uczciwymi praktykami marketingowymi w celu zapewnienia jakości i niezawodności swoich produktów. Powinny one dostarczać dokładne, możliwe do zweryfikowania i jasne informacje, które umożliwią konsumentom podejmowanie świadomych decyzji. Wszelkie deklaracje przedsiębiorstw dotyczące produktów, środowiska lub społeczności, powinny opierać się na odpowiednich dowodach.

Nauka, technologia i innowacje

Technologia ma znaczący wpływ na kwestie objęte wytycznymi, w tym na zrównoważony rozwój, prawa człowieka, rozwój gospodarczy, jakość demokracji, spójność społeczną, zmiany klimatyczne, globalny biznes, rynek pracy oraz jego dynamikę. Przedsiębiorstwa powinny przeprowadzać proces należytej staranności, aby zapobiegać i przeciwdziałać niekorzystnym skutkom w zakresie rozwoju, licencjonowania, sprzedaży, handlu i wykorzystania technologii i innowacji.

Konkurencja

Przedsiębiorstwa powinny prowadzić działalność w sposób zgodny ze wszystkimi mającymi zastosowanie przepisami prawa i regulacjami, biorąc pod uwagę prawo ochrony konkurencji obowiązujące w krajach, na które wpływ mają antykonkurencyjne działania przedsiębiorstw. Przedsiębiorstwa powinny powstrzymać się od zawierania lub wykonywania antykonkurencyjnych porozumień, które mogą wpływać na efektywność funkcjonowania zarówno krajowych jak i międzynarodowych rynków.

Opodatkowanie

Ważne, aby przedsiębiorstwa wносиły wkład w finanse publiczne krajów, w których działają, dokonując terminowych płatności zobowiązań podatkowych. Przejrzystość podatkowa wspiera integralność systemu podatkowego kraju i jest istotnym sposobem zapewnienia, że przedsiębiorstwa przestrzegają zarówno litery, jak i ducha prawa podatkowego. Zarządy przedsiębiorstw powinny przyjąć strategię zarządzania ryzykiem podatkowym, aby zapewnić pełną identyfikację i ocenę ryzyk finansowych, regulacyjnych i reputacyjnych związanych z opodatkowaniem.

Krajowe Punkty Kontaktowe OECD do spraw odpowiedzialnego biznesu

Państwa, które wdrażają Wytyczne OECD są zobowiązane do powołania Krajowych Punktów Kontaktowych OECD ds. RBC (KPK OECD). Zadania KPK OECD obejmują:

- upowszechnianie wiedzy o Wytycznych OECD i promowanie ich stosowania,
- pełnienie funkcji pozasądowego mechanizmu rozpatrywania zawiadomień w sprawach dotyczących potencjalnego naruszenia Wytycznych OECD przez przedsiębiorstwa działające w danym kraju lub z jego terytorium,
- w stosownych przypadkach, wspieranie opracowywania, wdrażania i spójności polityk rządowych w zakresie RBC.

We wdrażaniu zasad RBC sformułowanych w Wytycznych OECD mogą być pomocne Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej oraz sektorowe wytyczne OECD

Narzędzia wspierające przedsiębiorstwa we wdrażaniu Wytycznych OECD

Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w odpowiedzialnym prowadzeniu działalności biznesowej

Wytyczne OECD-FAO dotyczące odpowiedzialnych łańcuchów dostaw rolnych w sektorze rolno-spożywczym

Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w odpowiedzialnych łańcuchach dostaw w sektorze tekstylno-odzieżowym i obuwniczym

Wytyczne OECD dotyczące odpowiedzialnego prowadzenia działalności przez inwestorów instytucjonalnych

Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w zakresie odpowiedzialnych łańcuchów dostaw minerałów z obszarów objętych konfliktami i obszarów wysokiego ryzyka

Wytyczne OECD dotyczące należytej staranności w zakresie istotnego zaangażowania interesariuszy w sektorze wydobywczym

W ramach OECD działa Centrum RBC, które opracowuje analizy w zakresie RBC, a także, wspólnie z ekspertami rządowymi Państw Wdrażających Wytyczne OECD, wypracowuje praktyczne narzędzia i inne standardy wspierające przedsiębiorstwa we wdrażaniu Wytycznych OECD.

Więcej informacji

Strona internetowa
Polskiego KPK OECD

Polski KPK OECD
na LinkedIn

Strona internetowa
OECD

Akademia
e-learningowa OECD